LANGELAND KOMMUNE

Naturstyrelsen
Sollerupvej 24
5600 Faaborg

Teknik og Miljø
Fredensvej 1
5900 Rudkøbing
Tlf. 63 51 60 00
teknik.miljoe@langelandkommune.dk

Dato 16.10.2025 J. nr.: 25/3270 Ref.: mathto

Dispensation til udvidelse og uddybning af vandhuller

Langeland Kommune har modtaget en ansøgning om tilladelse, efter planlovens § 35, til henholdsvis en lav uddybning og udvidelse af 2 vandhuller, kaldet nr. 11 og 12, på matr.nr. 20e Søndenbro By, Magleby.

Figur 1: Kort over projektområdet. Vandhullerne 11 og 12 markeret i lilla. Ansøgt forstørrelse markeret med blå. Matrikelskel markeret med rød. © Dataforsyningen

Afgørelse

Langeland Kommune melder hermed dispensation jf. planlovens § 35 til udvidelse og uddybning af 2 vandhuller på matr.nr. 20e Søndenbro By, Magleby.

Vilkår

Landzonetilladelsen gives på følgende vilkår:

- Uddybning og udvidelse skal ske som beskrevet i ansøgningsmaterialet.

Du kan kontakte databeskyttelsesrådgiveren om dine rettigheder i henhold til databeskyttelseslovgivningen.
På www.datatilsynet.dk kan du læse mere om databeskyttelsesrådgiverens rolle.
Kontakt databeskyttelsesrådgiveren på e-mail dpo.langelandkommune@lexfutura.eu eller tlf. 31 24 00 62.
www.langelandkommune.dk

- Arbejdet skal udføres uden for fugle og padders yngletid. Derfor skal arbejdet foretages i perioden 15.oktober – 1. februar.
- Der må ikke udsættes fugle, krebs, eller fisk.
- Brinkerne til vandhullerne må ikke komme til at overstige en hældning på 1:5.
- Der må ikke opstilles andehuse, fasangårde, eller nogen form for hegn, bortset fra kreaturhegn.
- Der må ikke fodres i eller ved vandhullerne, de må heller ikke kalkes eller lignende.
- Der må ikke laves øer i vandhullerne, da det vil fremme tilgroningen.
- Eventuelle dræn der ødelægges i forbindelse med gravearbejdet skal efterfølgende reetableres.
- Der må ikke ske beplantning, der kan skygge over vandhullerne.
- Opgravet jord må ikke spredes på arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.
- Hvis der i forbindelse med gravearbejdet fremkommer oldsager, knogler, fortidsminder eller kulturhistoriske anlæg, skal gravearbejdet straks indstilles, og Langelands Museum skal kontaktes.
- Bortskaffelse af eventuelt opgravet affald skal ske i henhold til kommunens affaldsplan, og kommunen skal straks kontaktes hvis der opstår mistanke om jordforurening.

Langelands Museum har udtalt sig at de ikke har nogen forbehold til anlægsarbejdet. Projektområdet har i forbindelse med tidligere anlægsarbejde været omlejret, og museet forventer derfor ikke at der findes noget af arkæologisk interesse under anlægsarbejdet.

Redegørelse
Naturstyrelsen ønsker at forbedre to vandhuller for klokkefrø på matr.nr. 20e Søndenbro By, Magleby.

Det første vandhul (11) er en stor lavning på ca. 1530 m^2 som er oversvømmet om vinteren og foråret. På nuværende tidspunkt tørrer vandhullet ud for tidligt, og naturstyrelsen søger derfor om at uddybe lavningen nænsomt og udvide lavningen til ca. 2.500 m^2, så der opnås et semitemporært ynglevandhul for klokkefrø.

Det andet vandhul (12) blev gravet til klokkefrø i 2002. Det er ca. 890 m^2, hvilket har vist sig for småt til at agere som et optimalt levested for klokkefrø. Naturstyrelsen søger derfor om at udvide vandhullet med ca. 500 m^2 ud mod Gulstavvej.

Besigtigelse
Arealet blev besigtiget af Langeland Kommune, Svendborg Kommune og Naturstyrelsen d. 16. juni 2025. Vandhul 11 var på dette tidspunkt udtørret, der var stadig vand i vandhul 12. Det blev ved besigtigelsen påpeget at området var inden for strandbeskyttelseslinjen, og at der derfor skulle søges dispensation hos kystdirektoratet.

Begrundelse
Formålet med projektet er at forbedre arealet som levested for klokkefrø. Det er Langeland Kommunes vurdering at uddybning og udvidelse af søerne på matriklen vil være naturforbedrende og være til gavn for områdets dyre- og planteliv. Det vurderes desuden at projektet vil have en positiv effekt for Natura 2000 udpegningsarterne stor vandsalamander og klokkefrø, samt Bilag IV-arten springfrø.

På baggrund af projektets naturforbedrende formål, og overensstemmelse med kommuneplanens rammer, vurderer Langeland Kommune, at der kan meddeles dispensation efter planlovens § 35, stk. 1, til en ændret arealanvendelse, ved uddybning og udvidelse af de to søer.

Nabohøring
Der er ikke afholdt nabohøring i sagen, da det er vurderet, at de planlagte ændringer er uden betydning for naboarealer.

Tilladelse efter anden lovgivning
Projektet befinder sig på et areal der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, Natura 2000, strandbeskyttelseslinjen og fredningen for Gulstav (se fig. 2-5). Der skal derfor dispenseres for alle disse beskyttelser, inden projektet kan iværksættes.

Beskyttet Natur
Jævnfør det forpligtigende samarbejde er Svendborg Kommune myndighed for § 3 beskyttet natur på Langeland.

Arealet omkring vandhullerne er registreret som beskyttet overdrev, og projektet kræver derfor dispensation fra naturbeskyttelsesloven. Inden Svendborg Kommunes besigtigelse var selve vandhullerne ikke vejledende registreret som beskyttede.
Ved deres besigtigelse vurderede Svendborg Kommune at vandhullerne udviste karakteristika der inkluderede dem i beskyttelsen. Samtidig vurderede de at de omkringliggende arealer var dominerede af planter karakteristiske for eng, ikke overdrev.
Det var Svendborg kommunes endelige vurdering, at en oprensning og udvidelse af søerne, med deres bindene vilkår, ville have en klar naturforbedrende værdi for vandhullernes tilknyttede dyre- og planteliv. De meldte derfor dispensation fra naturbeskyttelsesloven d. 14. august 2026, j.nr. 25/9374.

Figur 2: Oversigtskort for projektet. Den beskyttede naturtype overdrev er markeret med gul skravering.
© Datafordeleren

Natura 2000-områder og Bilag IV-arter

Langeland Kommune har, jf. det forpligtigende samarbejde, henvendt sig til Svendborg Kommune for en vurdering af projektets mulige påvirkning af Natura 2000-områder og Bilag IV-arter.

Natura 2000-områderne er et internationalt netværk af beskyttede naturområder i EU. Formålet med områderne er at bevare og beskytte naturtyper og vilde dyre- og plantearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene.
Grundet denne beskyttelse skal alle planer og projekter, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendige for beskyttelsesområdernes forvaltning, vurderes med hensyn til virkning på områdets naturtyper og levesteder, samt de arter, området er udpeget for at bevare.
Projektet skal også vurderes med hensyn til mulig væsentlig negativ påvirkning på bilag IV-arters yngle- og rasteområder, samt om en gennemførelse af projektet vil medføre forsætligt drab eller skade på individer heraf.

Hele det ansøgte projekt befinder sig inden for Natura 2000-område nr. 127 Sydfynske Øhav. Det er Svendborg Kommunes vurdering at udvidelse af vandhul 11 og 12 på matr.nr. 20e Søndenbro By, Magleby ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt.
De noterer at indsatser for klokkefrø og stor vandsalamander er en del af plejeplanen for Natura 2000-området på Naturstyrelsens arealer og derfor nødvendige for Natura 2000-områdets forvaltning

Bilag IV-arterne springfrø og stor vandsalamander er konstateret i projektområdet.
Det er Svendborg Kommunes vurdering at projektet, med vilkår om udførelse uden for fugle og padders yngletid, ikke vil medføre en væsentlig skade eller ødelæggelse på yngle- og rasteområder for bilag IV-arterne i området.

Figur 3: Oversigtskort for projektet. Natura 2000 udpeget område er markeret med grøn skravering. © Datafordeleren

Strandbeskyttelseslinje

Kystdirektoratet noterer at det fremgår af lovgivningen, at der som hidtil skal kunne dispenseres til kystnære naturgenopretningsprojekter, samt at loven skal medvirke til at forbedre, genoprette eller tilvejebringe områder, der er af betydning for vilde dyr og planter, og for landskabelige og kulturhistoriske interesser.

Det er Kystdirektoratets vurdering at det ansøgte er i overensstemmelse med lovens formål, og meldte dispensation d. 8. maj 2026, j.nr. 2025-59213.

Figur 4: Oversigtskort for projektet. Strandbeskyttelseslinjen er markeret med gule streger. © Datafordeleren

Figur 5: Oversigtskort for projektet. Fredet område Gulstav markeret med blå skravering. © Datafordeleren

Fredede områder
Fredningsnævnet for Fyn har vurderet at det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål om at bevare det omhandlede landskab. De meldte derfor dispensation til projektet d. 18. januar 2026, j.nr. FN-FYN-68-2025.

Kommuneplan
Projektområdet er omfattet af følgende temaer fra Langelands Kommuneplan 2025-2037.

Økologiske Forbindelser
Mange naturarealer i Langeland Kommune er sårbare, fordi de er små og ligger spredt. Økologiske forbindelser er vigtige landskabselementer, som kan forbinde og styrke disse naturarealer. Større og sammenhængende naturområder er bedre for bestanden af dyr og planter, og mere robuste overfor negative påvirkninger fra naboarealer. Større naturområder er også nødvendige for etablering og spredning af større dyr som hjorte og ørne.
De økologiske forbindelsers ubrudte og uforstyrrede natursammenhænge skal derfor bevares og om muligt forbedres. De må ikke overskæres uden at der etableres faunapassager, og dyrenes spredningsmuligheder inden for de økologiske forbindelser må ikke forværres.

Potentiel Lavbund
Der er i forbindelse med aftale om Grøn Vækst udpeget arealer, hvor det er muligt at gennemføre naturgenopretningsprojekter. Der må ikke indenfor disse områder etableres byggeri eller anlæg som kan forringe muligheden for at genskabe værdifulde naturområder, eller som forhindrer muligheden for en genskabelse af det naturlige vandstandsniveau.

Geologiske Beskyttelsesområder
Det geologiske landskab i Langeland Kommune er præget af flere bevaringsværdige landskabstræk, såsom hatbakker, klinter, dødislandskaber m.v. Disse landskabstræk skal beskyttes, så deres videnskabelige, historiske, æstetiske og landskabelige værdig ikke går tabt.
I de geologiske beskyttelsesområder må de karakteristiske og oplevelsesrige landskaber og geologiske landskabstræk, samt deres indbyrdes overgange og sammenhæng ikke sløres eller ødelægges.

Værdifulde Landskaber
De værdifulde landskaber er områder med exceptionelle landskabelige, naturhistoriske og geologiske aspekter. De indeholder landskaber med stærke karakterer, særlige visuelle oplevelsesmuligheder og smukke udsigter. De rummer de største landskabelige værdier og beskyttelsesinteresser.
Derfor kan der kun gives tilladelse til etablering, udvidelse eller ændringer af byggeri og tekniske anlæg, som påvirker landskabet i ganske ubetydeligt omfang, og kun hvis landskabets karakter og visuelle oplevelsesmuligheder ikke tilsidesættes.

Større Sammenhængende Landskaber
De større sammenhængende landskaber omfatter større områder med betydelige landskabsværdier og landskabstræk, der er særlige for Langeland. Disse landskaber er sårbare overfor større bebyggelse, tilplantninger og tekniske anlæg.
Det er derfor vigtigt at sikre de visuelle og landskabelige sammenhæng indenfor disse landskaber. Hvis der skal etableres, udvides eller ændres i byggeri og tekniske anlæg, eller ændres arealanvendelse, skal dette ske med en tilpasning i forhold til landskabets skala, visuelle sammenhæng, terræn, eksisterende bevoksning og karaktergivende strukturer.

Særlige Udsigter
Langelands Landskab indeholder en række værdifulde udsigter. Disse har stor betydning for oplevelsen af landskabet, og der skal derfor tages hensyn til de vigtigste udsigtskiler og sigtelinjer, som for så vidt muligt skal friholdes for arealanvendelse, tekniske anlæg eller byggeri, der vil påvirke de særlige visuelle oplevelsesmuligheder.

Sammenfatning
Det er Langeland Kommunes vurdering at det ansøgte projekt er i overensstemmelse med kommuneplanens temaer. Projektet vil således ikke have en negativ effekt på Kommuneplanens temaer, men snarere vil være til gavn for flere af temaerne.

Kystnærhedszone
Projektområdet ligger inden for kystnærhedszonen, og skal derfor søges friholdt for bebyggelse og anlæg, som ikke er afhængige af kystnærhed, jf. § 5 a i Planloven. Denne bestemmelse sigter at bevare den landskabelige og naturlige værdi af de åbne kyster.

Langeland Kommune vurderer at projektet ikke vil have en negativ effekt på de naturlige og landskabelige værdier af kystområdet, eller være til hindring for offentlighedens adgang til kysten.

Udnyttelse af dispensationen
Dispensationen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning, medmindre Planklagenævnet bestemmer andet. Det betyder at dispensationen i så fald ikke må udnyttes, før klagesagen er afsluttet.

I tilfælde af klage giver Langeland Kommune omgående ansøger besked.

Dispensationen bortfalder hvis den ikke er udnyttet indenfor 5 år, eller ikke har været udnyttet i 5 på hinanden følgende år.

Annoncering og klagefrist
Afgørelsen annonceres på Langeland Kommunes hjemmeside d. 16. oktober 2026, klagefristen er 4 uger efter offentliggørelsen. Klagevejledning findes sidst i dokumentet.

Med Venlig Hilsen
Mathias L. Torstensen
Geolog

Kopi af afgørelsen er sendt til

Danmarks Naturfredningsforening	dnlangeland-sager@dn.dk
Dansk Ornitologisk Forening	natur@dof.dk
DOF Langeland	Langeland@dof.dk
Friluftsrådet	sydfyn@friluftsraadet.dk
Langelands museum	langelands.museum@langelandkommune.dk
Naturstyrelsen	nst@nst.dk
Svendborg Kommune, Miljø og Teknik	natur@svendborg.dk

Klagevejledning
I henhold til planlovens kapitel 14 kan afgørelsen inden 4 uger fra annonceringen, d. 16. oktober 2026, påklages til Planklagenævnet.
Afgørelser efter planlovens § 35 kan påklages til Planklagenævnet af styrelsen og andre med retlig interesse i sagens udfald samt af landsdækkende foreninger og organisationer efter planlovens § 59.
En eventuel klage skal være skriftlig.

Der oprettes en klage i Klageportalen og indgang hertil sker via www.borger.dk og www.virk.dk. Der kan med NEM-ID logges på www.borger.dk eller www.virk.dk.

Vær opmærksom på, at du som klager bærer risikoen for, om klagen er korrekt indgivet inden klagefristens udløb. En klage anses for at være indgivet, når den er tilgængelig i Klageportalen for den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. "Tilgængelig" betyder, at du som klager har godkendt klagen og betalt gebyret/bestilt en faktura i Klageportalen, så myndigheden har mulighed for at gøre sig bekendt med klagen.

Planklagenævnet kan som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at bliver fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kommunen.
Kommunen videresender herefter anmodningen til Planklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Planklagenævnet påbegynder først behandlingen af en klage, når gebyret er modtaget.

Gebyr for indbringelse af klager er pr. 9. juni 2016 fastsat til 900 kr. for privatpersoner og 1800 kr. for organisationer og virksomheder.

En klage bliver afvist, hvis klagefristen ikke er overholdt, hvis klageren ikke er klageberettiget, eller hvis klagen vedrører spørgsmål, som ikke kan påklages til Planklagenævnet.

Planklagenævnets afgørelser er endelige og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Planklagenævnets afgørelser kan indbringes for domstolene senest 6 måneder efter, at nævnets afgørelse er truffet.